

Sygn. akt: XU 426/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała - Kozioł

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 148¹ k.p.c.

w dniu 15.05.2019 r.

sprawy z odwołania **I. P.**

od orzeczenia **Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...)**

z dnia 26 kwietnia 2018 r. znak: (...). (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

1. oddała odwołanie;
2. orzeka, iż nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca **I. P.** wniósł odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. z dnia 26 kwietnia 2018 r. znak (...), utrzymującego w mocy orzeczenie organu I instancji Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w M. z dnia 19 lutego 2018 r. ZON (...), zaliczającego wnioskodawcę do lekkiego stopnia niepełnosprawności, z symbolem niepełnosprawności 05-R do 28.02.2021 r.

Domagał się zmiany orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. przez przyznanie mu umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności oraz karty parkingowej.

Ponadto wnioskodawca domagał się szybkiego rozpoznania sprawy.

Odpowiadając na odwołanie **Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W.** wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W. zarzucił, że werdykt organu I instancji jest zgodny z obowiązującymi w tej materii przepisami prawa, wobec czego podtrzymał dotychczasowe rozstrzygnięcie w zakresie ustaleń odnoszących się do stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy. Biorąc pod uwagę dokumentację medyczną sprawy oraz ustalenia będące wynikiem bezpośredniego badania, stopień naruszenia sprawności organizmu strony, przy jednoczesnym uwzględnieniu skutków naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy oraz rzeczywistych ograniczeń w pełnieniu ról społecznych, uzasadniał

zaliczenie wnioskodawcy do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Stopień naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy nie daje podstaw do zaliczenia go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Nie jest on bowiem osobą niezdolną do pracy ani nie wymaga czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Organ podkreślił, że kartę parkingową wydaje się osobie zaliczonej do umiarkowanego albo znacznego stopnia niepełnosprawności, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Ponadto w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mających ograniczoną możliwość samodzielnego poruszania się można stwierdzić jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonym symbolem 04-O, 05-R lub 10-N.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

I. P. urodził się (...)

Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w M. z dnia 19.02.2018 r. wnioskodawca został zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolem 05-R. Orzeczenie zostało wydane okresowo, do dnia 28.02.2021 r. Wskazano w nim, że ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 1.02.2018 r.

Na skutek odwołania złożonego przez wnioskodawcę Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) we W., orzeczeniem z dnia 26.04.2018 r. utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy.

I. P. jest z zawodu kierowcą i rolnikiem. W ostatnim okresie pracował jako ochroniarz.

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach orzeczniczych

U wnioskodawcy rozpoznaje się umiarkowaną niedomykalność zastawki aortalnej i poszerzenie opuszki aorty. Pod względem kardiologicznym jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim. Schorzenia wnioskodawcy nie powodują bowiem u niego istotnego upośledzenia funkcji układu krążenia i wymagają jedynie okresowych kontroli lekarskich.

Dowód: opinia sądowa biegłego kardiologa k. 17-18

U wnioskodawcy rozpoznaje się ponadto zaawansowane zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego z nawracającym zespołem bólowym i naczyniopochodne zmiany ośrodkowego układu nerwowego bez uchwytnych klinicznie zmian ogniskowych. Jest wydolny krążeniowo i oddechowo. Zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa oraz zmiany zwyrodnieniowe stawów obwodowych mają mierny stopień zaawansowania, dość typowy dla grupy rówieśniczej powoda i nie przekładają się one na istotne ubytki funkcji narządu osiowego czy stawów obwodowych. W badaniu neurologicznym nie stwierdza się obiektywnych cech podawanych w dokumentacji zawrotów głowy. Zmiany naczyniopochodne wykazane w badaniu (...) głowy nie dają uchwytnych klinicznie objawów ogniskowych. Wnioskodawca nie może być zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu wyższym niż lekki.

Dowód: opinia biegłych neurologa i ortopedy k. 31-32

Z przyczyn neurologiczno – ortopedycznych wnioskodawca nie jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. U wnioskodawcy nie stwierdza się zaników mięśniowych, osłabienia siły mięśniowej, asymetrii odruchów, co wskazywałoby na występowanie utrwalonego zespołu korzeniowego. Stwierdza się podczas badania cechy agrawacji. Wnioskodawca od chwili wejścia do gabinetu lekarskiego poruszał się o lasce, utykał naprzemiennie na kończyny dolne. Manifestował dużą bolesność kręgosłupa i zaburzenia w ruchomości stawów. Przy odwróceniu uwagi czynności wykonywał samodzielnie, poprawnie. Zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa bez zaburzeń ruchomości kręgosłupa i kończyn, bez występowania ubytkowych objawów neurologicznych, nie powodują znacznego upośledzenia sprawności ustroju, który upoważniałby orzeczenie umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności. Wnioskodawca może być zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim.

Dowód: opinia biegłych neurologa i ortopedy k. 48-52

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie, Sąd Rejonowy nie znalazł podstawy do zmiany zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) z dnia 26.04.2018 r. oraz poprzedzającego go orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w M. z dnia 19.02.2018 r.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 2046 ze zm., dalej zwana ustawą) rozróżnia trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany oraz lekki (art. 3 ust. 1).

W myśl art. 4 ust. 3 ustawy, do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną i psychiczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Z kolei art. 4 ust. 2 ustawy, do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy osób w celu pełnienia ról społecznych.

Natomiast zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy, do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zaliczenie do któregośkolwiek ze wskazanych w ustawie stopni niepełnosprawności wymaga zatem spełnienia przesłanek warunkujących jego otrzymanie, które zostały zdefiniowane w art. 4 wyżej wskazanej ustawy.

Stan faktyczny sprawy był częściowo bezsporny, nie kwestionowany przez żadną ze stron, dlatego w tym zakresie Sąd oparł swoje ustalenia na dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego.

Wobec medycznej natury okoliczności spornych, które były istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy, ich wyjaśnienie wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych sądowych. Okoliczności sporne zostały zatem ustalone na podstawie opinii biegłych sądowych.

Powołani w sprawie biegli sądowi z zakresu kardiologii, ortopedii i neurologii stwierdzili, że wnioskodawca pod względem kardiologicznym, ortopedycznym i neurologicznym jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim, brak zaś podstaw do uznania go za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, a także do zmiany wskazań zawartych w orzeczeniu (...), w tym do przyznania wnioskodawcy karty parkingowej.

Biegły kardiolog rozpoznał u wnioskodawcy umiarkowaną niedomykalność zastawki aortalnej i poszerzenie opuszki aorty. Wskazał, że schorzenia wnioskodawcy nie powodują niego istotnego upośledzenia funkcji układu krążenia i wymagają jedynie okresowych kontroli lekarskich i uznał, że pod względem kardiologicznym wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim.

Dwa odrębne zespoły biegłych złożone z ortopedy i neurologa również nie znalazły podstaw do uznania wnioskodawcy za osobę niepełnosprawną w stopniu wyższym niż lekki.

Pierwszy zespół biegłych wskazał, że zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa oraz zmiany zwyrodnieniowe stawów obwodowych u wnioskodawcy mają mierny stopień zaawansowania, dość typowy dla jego grupy rówieśniczej. Nie przekładają się one na istotne ubytki funkcji narządu osiowego czy stawów obwodowych. W badaniu neurologicznym biegli nie stwierdzili u wnioskodawcy obiektywnych cech podawanych w dokumentacji zawrotów głowy. Wskazali również, że zmiany naczyniopochodne wykazane w badaniu (...) głowy nie dają uchwytnych klinicznie objawów ogniskowych. W konsekwencji uznali, że wnioskodawca nie może być zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu wyższym niż lekki.

Wobec wniesienia przez wnioskodawcę zarzutów do opinii, w której wnioskodawca zarzucił, że opinia go nie dotyczy, że biegli nie zapoznali się z dokumentacją medyczną, a także podniósł, że wbrew stanowisku biegłych nie wykazuje postawy agrawacyjnej, Sąd celem uzyskania niezależnej opinii innego zespołu biegłych specjalistów ortopedy i neurologa zlecił opinię innym biegłym tych samych specjalności. Wnioski obu opinii pokrywają się, co więcej – drugi zespół specjalistów potwierdził, że u wnioskodawcy występuje postawa agrawacyjna. Biegli wskazali, że wnioskodawca od chwili wejścia do gabinetu lekarskiego poruszał się o lasce, utykał naprzemiennie na kończyny dolne i manifestował dużą bolesność kręgosłupa i zaburzenia w ruchomości stawów, natomiast przy odwróceniu uwagi czynności wykonywał samodzielnie, poprawnie. Co więcej – pomimo deklarowanych w wywiadzie wieloletnich dolegliwości biegli nie stwierdzili u wnioskodawcy zaników mięśniowych, osłabienia siły mięśniowej ani asymetrii odruchów, co wskazywałoby na występowanie utrwalonego zespołu korzeniowego. Zdaniem biegłych zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa bez zaburzeń ruchomości kręgosłupa i kończyn, bez występowania ubytkowych objawów neurologicznych nie powodują znacznego upośledzenia sprawności ustroju, który upoważniałby orzeczenie umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności, w konsekwencji zatem wnioskodawca może być zaliczony do osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim, zgodnie z zaskarżonym orzeczeniem (...).

Wnioskodawca złożył zastrzeżenia do opinii drugiego zespołu biegłych, zarzucając, że jest niedokładna, nieuczciwa i wynika z braku wiedzy biegłych sądowych.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił jednak kolejnych zarzutów wnioskodawcy uznając, że w świetle zbieżnych opinii pięciorga biegłych nie było podstaw do dalszego opiniowania sprawy,

W ocenie Sądu sporządzone w sprawie opinie pięciorga biegłych są rzetelne, jasno uzasadnione, konsekwentne i wyczerpujące, a nadto prawidłowo oparte na zgromadzonej w aktach sprawy oraz bezpośrednim badaniu wnioskodawcy. Sąd podzielił dokonane w opiniach ustalenia uznając, że nie ma podstaw do zanegowania prezentowanego przez biegłych stanowiska. Każdy z biegłych sądowych, oceniając stan zdrowia wnioskodawcy, doszedł do przekonania o słuszności ustalenia, iż należy on do osób o lekkim stopniu niepełnosprawności. Biegli nie mieli w tym zakresie wątpliwości.

Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 §1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Sąd Najwyższy w swoim wyroku z dnia 19 grudnia 1990 roku (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy legalności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielić poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzić własnych twierdzeń.

Zgodnie z art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Samo niezadowolenie stron z opinii biegłych nie uzasadnia jednak żądania dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz mimo – braku wiadomości specjalnych – ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami

badań przedmiotowych oraz podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez Sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie sprawy.

W ocenie Sądu zastrzeżenia wnioskodawcy do opinii drugiego zespołu biegłych miały charakter niekonkretnej polemiki ze stanowiskiem specjalistów. Opinie wszystkich biegłych były zbieżne, nadto biegli wskazali, że nie ma podstaw do przebadania wnioskodawcy przez lekarzy innych specjalności.

W związku z tym, że Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania fachowości, rzetelności i logiczności przedstawionej przez biegłych opinii ani bezstronności samych biegłych, a ponadto do opinii nie wniesiono zastrzeżeń, które miałyby charakter merytoryczny, Sąd uznał przedstawione w sprawie opinie biegłych za w pełni miarodajne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Wobec zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 148¹ k.p.c., tj. wyjaśnienia wszystkich spornych okoliczności na podstawie twierdzeń stron i dowodów z dokumentów, zbędności przesłuchania stron i braku wniosku stron o przeprowadzenie rozprawy, sąd uznał, że przeprowadzenie rozprawy w niniejszej sprawie nie jest konieczne i rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych (tj. opłat sądowych i wydatków). Zgodnie zaś z art. 98 u.k.s.c., w toku postępowania z zakresu ubezpieczeń społecznych wydatki ponosi Skarb Państwa. W niniejszej sprawie nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd obciążył zatem Skarb Państwa.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.